

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Wallner-féle ház, a té partján, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő:
KOLLÁNYI ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre
2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: Egy hasábos petitsor egyszeri közlésnél 8 f.
többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész
évre 16 korona. — Nyílt-tér: petitsora 40 fillér.

XIII. Leó pápa.

A sok aggodást őszinte részvét váltja föl: a leggondosabb ápolás se menthette már meg XIII. Leó pápa életét, a halál végre mégis csak győzedelmeskedett a bámulatraméltó energiájú aggon; a szent atya csendes elszenderült, géniusza megfordította élete fáklyáját. Egy igazán nemes, fenkölt lelkű férfiúval, kire igaz szeretettel, benső rokonszenvvel és mély tisztelettel tekintett az egész katolikus világ, van kevesebb ebben a nyomoruságos, realiztikus világban.

Mintha a lélek mélyéből fakadó valóságban, a meggyőződésbeli idealizmusban csorba esnék XIII. Leó pápa megdicsőülésével, a ki, ha nem lett volna hivatásszerű pap, poétának is beillett volna. A lelke mindig fennen szárnyalt, a földi salak be nem mocskihathatta, mert nem férközhetett hozzá.

Hosszu élete a nemes cselekedetek ép oly hosszú láncolatát tárja elénk. Minden tette a tiszta jellem, a szűziesen megőrzött erkölcsösség diadalát hirdeti.

Érdekes ennek a nagy férfiúnak az életleírása, mert fényes bizonyítéka annak, hogy az Istenbe vetett rendületlen bizalom az egyedüli biztos támasz a földi létben; de érdekes a pá-

lyafutása azért is, mert láthatjuk belőle, hogy XIII. Leó sohasem tévesztette szem elől azt az igazságot, hogy meg kell becsülnünk Isten adományát, az életet, melyet azért nyertünk, hogy jót, nemeset és magasatosat cselekedjünk; a ki így fogja fel hivatását, nem élt hiába; a kinek élete után nyom marad az emberiség akár erkölcsi, akár pedig művelődési fejlődésében, érdemes az nemcsak a kortársak, de a késő ivadékok tiszteletére, bámulatára is.

Oly férfiak, a minő XIII. Leó pápa volt, példát, irányt adnak az embereknek. Ne ámítsuk magunkat a pillanat, a jelen anyagias élvezetével, de emeljük lelkünket a magasba, hol tiszta a léghör, igaz a szeretet, háborithatlan a boldogság; ne botrkáljunk, ne fészkeljünk a materializmus sorában, hanem imádjuk, szolgáljuk a Mindenhatót, szeressük az embereket.

Ezek a tanulságok tudnak lelkünkbe, ha a jobb létre ért pápa cselekedeteit, működését tekintjük. Nincsen senki, valláskülönbőség nélkül, ki meg ne hajolnék a jó, nemes erkölcsöt javító hatása alól. Bármily szigorúan ítéljük is el az emberiség hanyatló erkölcsiségét, mégis bizonyos, hogy a legrosszabb ember legbensejében szunnyadozik a jó iránt való érzék és hajlam és csak fel ébreszteni, csak nevelni kell tudni azt, hogy jó ember váljék belőle. XIII. Leó pápa lelki pásztorkodásának célja az volt, hogy

felköltse az embereket az erények becsülését serkentse őket azoknak el-sajátítására és elretentse őket a szivet-lelket megmételtyező, megfertőző büntől. Ha csak azt az egy tényt emeljük ki élete történetéből, hogy az emberek lelkületére akként tudott hatni, hogy például amig, Perugiában mint delegátus teljesítette lelkészi hivatását, e városban börtönök és fogházak rendezésen üresek voltak, — úgy eléggé jellemeztük azt a nagy ethikai munkát, melyet élete során végzett.

XIII. Leó pápa halála tehát nagy vesztesége az emberiségnek és mi is tiszta szívből gyászolhatjuk az elköltözöttet, mert szerette a magyarokat és minden alkalmat megragadott, hogy a magyarokról jót és szépet mondjon. Nyugodjék békében és legyen áldott emlékezet!

Életrajzi adatai a következők: Róma és Nápoly között a Kapreo hegy tövében terül el a kicsiny, igénytelen mintegy ötezer lakossal bíró Karpinetó városa, a hol századok óta uralkodik a Pecci család. Itt született az elhunyt XIII. Leó pápa 1810. márczius 2-án. Édes atya Pecci Domonkos gróf, a francia uralom alatt ezredesi és kormánybiztosi rangot viselt. Édes anyja Prosperi-Buri Anna, szentéletű, igen jótékony hölgy, kinek legnagyobb öröme volt, a szegények segítése. Hat testvére között ő volt a legfiatalabb.

TÁRCSA.

Szent György-hegy.

A „Tapolczi Lapok“ eredeti tárczaja.

Sok évvel ezelőtt öreg remete élt fent a Szent György-hegy tetején egyedül, Istennek szolgálva. A zsáksziklák közt élő rókák, a a felette elrepülő madarak voltak barátai. Az embereket kerülte, mert hajdanában oly sokszor csalatkozott bennük, hogy most már a vele való érintkezést csak azoknak engedte meg, kik tőle tanácsot kértek, vagy neki némi alamizsnát hoztak.

Csak Istennel szeretett társalogni, kihez itt magát oly közel érezte. Kis kápolnát épített, hol naphosszat imádkozott. A kápolna kis csengő-bongó harangjával naponkint többször tudtára adta a völgyben élő hívőknek, hogy él és érettek is imádkozik. Szerény kis kunyhó védte meg az idő viszontagságai ellen, élelme abból állt, mit naponkint a jó szívűek hordtak neki.

Hej pedig valamikor, de másképp képzelte az életet. Szép ifju ember volt, midőn Keszthelyen elvégezvén iskoláit ismeretei bővítése céljából tanulmányutra akart indulni. A híres, nemes Kerényi család egyetlen sarja volt: Kerényi György. Szülei azonban korán elhaltak s így neveltetése családjá hűvére, a jó öreg páter Bonifácziusra hárult, ki egyuttal a reá háramló nagy vagyont kezelte. Oly

kitünő vallásos nevelésben részesült, hogy egy napon azzal állított be nevelőjéhez:

— Atyám! eljöttem, hogy szívéből megköszönjem velem szemben tett nemes fáradozásaidat. Most, miután iskoláimat bevégeztem, pályát is választottam...

— Fiam! — szólt közbe az öreg — én mint családod hive csak kötelességemet teljesítettem. Áldjon meg az ég, hogy oly engedelmessé voltál. Pályát választottál?

— Igen atyám.
— S milyen pályát gyermekem?
— A papi pályát atyám.
— Jer a keblemre fiam! most szeretlek még csak igazán. Az Isteni kegyelem segített erre az elhatározásra. Helyesen választottál. Itt is melletted leszek s ha tanácsaimat meg nem veted, boldog ember lész.

Kerényi György különben sem volt boldogtalan. Nagy vagyona volt, mely bőségesen ellátta mindennel. Ha néha akadtak is borus percei, csak fűtyült a bajnak, mint néha a keszthelyi vonat a raposkai állomáson.

Egy váratlan eset azonban egészen kihozta a sodrából. Thália papjai vetődtek a vidékre s csakhamar megkezdték működésüket.

Egy este az ifju Kerényi is el ment templomukba az öreg Páter kíséretében: Népsziművet adtak, melyben Halmos Ilka, a társulat csillaga gyönyörű csengő hangjával bájos alakjával valósággal elragadta a közönséget különösen Kerényit, ki le nem vette volna a

szemét egy vászontarisznya töpörtyüs pogácsáért sem. Az öreg Páternek az sehogyan sem tetszett. Iparkodott is neveltjét előadás után haza terelni.

Kerényi egész éjjel a szépséges színésznőről ábrándozott, többször kikelt ágyából s föl-alá járkált szobájában. Folyton annak hangja csengett fülében, alakja lebegett szeméi előtt. Reggel korán kelt és gyorsan végig menve az utcán gyönyörű virágsokrot vásárolt, majd egy szolgálóval Ilka lakására vezettette magát. Ellenállhatatlan erő vonzotta oda, mely minden akaraterejét legyőzte.

Öreg cseléd jött eléje kívül bejelentette magát. „Mindjárt elfogadja a kisasszony, — szólt a matrona, ez alatt kis előszobába vezette.

Nem sokáig kellett várnia. Kinyílt az ajtó és Halmos Ilka ész bontó kivágott öltözékben, csábos mosolylyal eper ajkán, közeledett feléje.

— Jó reggelt kisasszony! Bocsánat... hogy bátorkodom... dadogott Kerényi.

— Jó reggelt Kerényi ur! tessék belépni. Beh gyönyörű csokra van, talán nekem hozta? — csicsergett gyorsan.

— No ez igazán szép. Ezért hálás fogok lenni. De gyönyörű virágok!

— Oly gyönyörűek mint kegyed... bókolt Kerényi zavartan.

— Ah! ön hízog, de mind ilyenek az ifjak. Hízogok, csapodárok. Ön is olyan?

— Én... én... — dadogott Kerényi —

Testvérei is mind igen nagy kort értek. Iskoláit Viterbóban és Rómában kitűnő sikerrel végezte, és már 15 éves korában érettségit tett. 1837-ben pappá szentelték és XIV. Gergely pápa házi papjává nevezte ki, majd beneventi helytartó később perugiai kormányzó lett. Nemsokára brüsszeli nuncius és 33 éves korában már damietti érsekké nevezte ki a pápa, a hol 25 évet töltött, majd a pápai kamarási méltóságot nyerte el, amit 1878-ig viselt, amikor Szent-Péter trónjára választották, hol 25 évig mint az eddig volt pápák között a második; leghosszabb ideig uralkodott.

József főherczeg Tapolczán.

Mint már előre jeleztük, folyó hó 23-án este 9 óra 22 perczkor a keszthelyi vonattal érkezett meg József főherczeg Ő Fensége, Braun József műszaki tanácsos, alezredes, szárnysegéd és báró Vécsey Tamás cs. kir. kamarás, kapitány kíséretében.

Fogadtatására megjelentek a katonaság részéről kis-Demeteri Goudernak József altábornagy, V-ik kerületi parancsnok, a megye részéről Csertán Károly, Zalavármegye alispánja, dr. Saághváry Jenő szolgabíró, a helyhatóság részéről Glazer Sándor városbíró, kikhez Ley József tapolczai plébános, szentszéki ülnök csatlakozott. Csertán Károly alispán bemutatta Ő Fenségének a megjelenteket, mire a helyhatóság nevében Glazer Sándor üdvözölte, kifejezést adván beszédében, Ő Fenségének Magyarország és annak népe iránt mindig érzett atyai jóindulatának és beszédét e szavakkal fejezte be: „E vidék ezrei és Tapolcza nagyközség összes lakossága mély hódolattal, kitörő lelkesültséggel és rajongó szeretetével, egy szívvel lélekkel kiáltja, „a Magyarok Istene hozta Fenségedet!“ Ő Fensége válaszában őszinte örömet fejezte ki, hogy hosszú távollét után ismét e vidékre jöhetett. Igen

nem tudom. Hihíhí... hahaha... nevetett csengő hangján a szép színésznő, miközben hanyagul végig feküdt egy pamlapon.

Kerényivel forgott a világ. Erősen küzdött benne valami, mi parancsolólag hajtotta a helyről, de a csábos alak mely előtte volt maradásra kényszerítette.

Egész valójában kiforgatva ért haza; hol az öreg Páter aggódva várta.

— Hol voltál ílam? — kérdé.

— A városban Atyám — szölt zavarodottan Kerényi.

— Szeretném ha itthon maradnál gyermekem terjedelmes gazdaságodban, mert én már gyöngye vagyok és beteges. A sok évi küzdelem megörölt.

— Jól van Atyám, majd megosztva dolgozunk.

Pedig dehogya is maradt otthon! A napnak legnagyobb részét a szép színésznő társaságában különböző mulatóhelyeken töltötte. S mintha az Istenek is megsokalták volna, egyik csapás a másik után érte.

Ugyanis egy napon a jó öreg Páter Bonifaczius elköltözött az árnyékvilágból, itt hagyva mindent, még tubákos pikszisét is.

Szomoruan hatott ez Kerényire s mintegy magába szállva otthon dolgai után látott. Egy napon azonban hallja, hogy Halmos Ilka a társulat csillaga megszökött egy báróval, ki neki már előbb is ismöröse volt. Örülteként futkozott e hír hallatára, majd vagyona kezelését egyik volt iskolatársára Benke Aladárra bízva, keresésükre indult.

köszöni a szívélyes fogadtatást, kijelentvén, hogy ő csak akkor boldog, ha ez összhazát, annak minden egyes lakóját és hű népét szintén boldognak és megelégedettnak látja, melynek előmozdítása mindig főtörekvése volt.

Ezután Ő Fensége ez alkalomra délszaki növényekkel feldisztatott várótermen át Szigethy Ödön fődarancsnok vezetése alatt megjelent tüzoltóság sorfala között, kíséretével a pályaudvar előtt levő térre lépett, hol a nagyszámu közönség lelkesült éljenzéssel fogadta, majd gróf Deym Ferencz négyes fogatu kocsjába szállva, az ipar-testület fákyás sorfala között hajtatott a „Balaton szálló“-ban levő lakására, a hol az összegyült tisztikar üdvözölte. Másnap reggel — ami Ő Fenségének nemes szívét jellemzi — kihallgatásra jelentkezett Elek Gábor, aki néhány év előtt egy vasuti szerencsétlenség alkalmával egyik lábát elveszítette s így munkaképtelenné válva, csekély nyugdíjából nagyszámu családját fenntartani képtelen, azon kéréssel fordult Ő Fenségéhez, már tapasztalt jóindulatával eszközölje ki, hogy részére megélhetést biztosító segélyt juttatnának. Ő Fensége a legkészségesebben ígérte meg hathatós támogatását.

Reggel 8 órakor Ő fensége kíséretével kivonult a Sáska fölött tartott lövőgyakorlat megszemezésére, a hová ugy Tapolczáról, mint a vidékről nagyszámu nézőközönség jelent meg. Itt alkalmuk volt a nézőknek az igen érdekes lövőgyakorlatok szemlézésében részesülni. Gyakorlat után Ő Fensége visszahajtatott Tapolczára, hol lakásán a tiszték és a világiak részére rövid cerclét tartott.

Ezután a „Balaton“ vendéglőben 24 teritékü ebéd volt, melyen Ő Fenségén kívül jelen volt a katonaság képviseletében a kerületi törzs, a dandarpáncsnokság, az ezredparancsnokság, a törzstisztikar, a megyei, járási, helyi, közigazgatási, a kir. já-

Hónapok teltek el, míg végre megtörtén eredmény nélkül ért birtokára. Itt azonban újabb csalódás várta. Megbizott barátja Benke, elpocsékolt mindent amit lehetett és azután kerekét oldott.

Látva, hogy mindenhol megcsalták töredék vagyonát eladta s azután évekig bolyongott cézltalanul.

Végre egy kolostorba vonult, hol szolgálai teendőkkal bízták meg. Hűséggel 'szorgalommal és Istenben való megnyugvással teljesítette kötelességét, majd a védszenijéről nevezett hegytetőre vonult, hol husszu időt töltött mint remete egyedül, magába zárkozva.

Kápolnája már régen összeomlott, de kis harangja még él a raposkai szőlőhegy kápolnájában és hívja imára a hívőket.

* *

Öreg róka beszélte el nekem, midőn a hegytetőn vadászva a kis kápolna romjai közt ültem. Midőn elvégezte, puskám után nyultam.

— Mi az koma? — kérdé gyanakvólag.
— Édes komám — szöltam — ez egy furulya, itt elő fujjad, majd én hátul billegetem.

— Furcsa szaga van, nem szeretem — szölt és a zsáksziklák közé ugrott.

— Mesélj hát még valamit! — kiálltottam utána.

— Majd máskor koma, ha a furulyádat otthon hagyod — hangzott a sziklák közül

Szabó József.

rásbíroság és a tapolczai plébánia képviseletében, Csertán Károly megyei alispán, dr. Saághváry Jenő, szolgabíró, Glazer Sándor községbíró, Papp László járásbíró és Ley József plébános, szentszéki ülnök. Ebéd alatt, — ami igen jó volt és özv. Trattner Gusztávné konyháját dicséri — tekintettel a pápa halálára zene nem volt. Az ebéd igen kedélyesen folyt le. Ő Fensége a balján ülő megyei alispánnal, akit már a megyében tartott hadgyakorlatok alkalmából ismer megemlékezett az elmúlt időkről és néhány józü adomát frissített fel. Az ebéd 3 1/2 órakor ért véget, ami után Ő Fensége lakosztályába visszavonult és nemsokára a lakosság élénk éljenzése között kihajtatott a pályaudvarhoz, a hol Csertán Károly fogadta. Leszállva kocsjáról az alispán kíséretében Máté Elek csendőrőrmestertől a csendőrség ügyeiről kérdezősködött, majd a váróteremben az önkéntes tüzoltóság sorfalán álló Szigethy Ödön főparancsnok üdvözölte, Ő Fensége, mint az ország tüzoltóságának védnöke és főparancsnoka, hozzá fordult kérdeze: „Hány tagból áll a tapolczai tüzoltó egyesület.“ Majd megkérdezte, van-e sok dolga az egyesületnek? Mire Szigethy Ödön főparancsnok jelenti, hogy az egyesületnek 50 működő tagja van, és tűz, tekintve a megelőző tüzrendészeti szabályok szigoru ellenőrzését, ritkábban fordul elő, majd megköszönve a jelentést, szívélyes kézzsoritással vett búcsut főparancsnoktól.

Ezután a pályaudvarra lépett és ott a törzstisztikar üdvözölését fogadva, legmagasabb elismerésének adott kifejezést a ma tartott lövőgyakorlat eredménye felett, kijelentve, hogy ezuttal is bebizonyítva az új hadászati vívmányok fontossága és célirányossága, de egyuttal a szép eredményt a vezető parancsnokság, ugy a tisztikar nagy körültekintésének, szakképzettségének és kötelességtudásának tudja be, és ezért ismételt legfensőbb megelégedését fejezi ki.

Azután Glazer Sándor községbírónak fejezte ki köszönetét ugy az ő mint a királyi honvédség és annak tisztikarának figyelmes elhelyezéseért, akikben ő saját gyermekeit látja. Községbíró megköszönve a magas látogatást, örömet fejezi ki, a megelégedés felett és kéri Ő Fenségét, hogy tartsa meg a községet, annak hű lakóit emlékében. Dr. Saághváry Jenő I. szolgabírónak elismerését fejezte ki, a mindenütt nyilvánuló rend és a közutak jó karban tartása felett, míg a plébános érdeklődéséért köszönetet mondva, először a hatóságok képviselőitől, majd a tisztikartól szívélyes kézzsoritással búcsut véve, kíséretével külön kocsjába lépett, és a vonat elindulásáig annak ablakából fogadta a kinnlévő nagyközönség lelkes búcsuüdvözölését.

Mi is részünkről az egész vidék nevében örömmünket fejezzük ki a magas látogatás felett, ama általános óhajjal, hogy az mielőbb, minél gyakrabban ismétlődjék.

* * *

Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy Nagyméltóságú kis-demeteri Gou-

dernak József altábornagy a szolgabíróval és községbíróval beszélgetve, amidőn a minden téren tapasztaltakat megköszönte, ama fontos kijelentést tette, hogy úgy a mostani gyakorlóter, annak vidéke, úgy maga Tapolcza, mint központ, az itt tapasztalt gondos ellátás arról győzték meg, hogy itt helye van a közel jövőben nagy királyi gyakorlatok tartásának is. E nézetet a törzstisztikar is általánosan vallja.

Ifjuságunk testi nevelése.

Hosszu tespedés után odáig jutottunk, hogy ifjuságunk testi nevelése szorgosabb megfontolás tárgyát képezze, — hogy a szellemi erő elszigázása, tulságos használatbavétele mellett ne satnyuljon el az ősi erő, ne kopják meg a kedély zománca, mert a testi erő czélszerű fejlesztése hivatva lesz mindkettőt megóvni. Mindaddig csak jelentéktelen szerep jutott az iskolában a testi nevelésnek, ki sem gondolt arra, hogy csakis ez adhatja meg azt az alapot, azt a termékeny talajt, amelybe a tudást plántálhatjuk. A test egészséges fejlesztése növeli az ifjú lélek munkaképességét, energiáját a sorvasztóbb szellemi táplálék megemésztéséhez. Csakis e kettő észszerű egybekötésében kereshetjük annak a nagy kérdésnek: az immár elodázhatlan — helyes testi nevelés kérdésének megoldását.

Tudjuk, mert elég szomorú statisztikai adat mutatja, hogy a régi, egyoldalu nevelés, amely az ifju erejének szabad, korlátlan fejlődését semmibe se vette, a tulságos szellemi terheivel mily kártékonyan hatott. Megmételtyezte gondtalan derűjét, mérget csöpögtetett örömpoharába és halvány-sápadta tette azokat az orzókat, melyeknek az egészségtől virulniok kellett volna. Érthető tehát, ha az elégtelenség mind hangosabban tört ki az utóbbi időkben.

Nem lehet tovább ilyen szellemi robotmunkára fogni az ifju nemzedéket. Az aránytalanul kirótt szellemi munka mindinkább alásta az idegzetet, úgy, hogy ma már nem ritka az olyan ifju, ki az idegesség nyavalyájában szenved. A heti két-három tornaóra nem elégséges arra, hogy hivatását a test nevelését illetőleg kellőképpen betöltse.

E hiányosságból ered az az aránytalanság, az a diszharmonia, amely a lélek és a test között mutatkozik. Ennek a természetes következménye, hogy a katonai orvosok folytonosan panaszkodnak, hogy kevés a katonaságnak szükséges emberanyag, — elsilányítja az egyoldalu iskolai nevelés.

Elérkezett tehát az az időpont, hogy teljes harmóniát hozzunk létre a test és a lélek, a szellem és az erő között. Már elavult az a nevelési rendszer, amely a tudásnak az agyvelőbe való tömésén alapul és mindinkább diadalra kell juttatnunk azt az elvet, hogy fejleszteni kell az ifjuság testi erejét, hogy aztán erre építhessük a szellemi munkálatoikat. Mert csakis a kettő összeegyeztetése adhat a hazának később hivatásukat teljesen betöltő polgárokat.

Azért adóznunk föltétlen elismeréssel a közoktatásügyi miniszternek, mert ő fölismerete, hogy a régi rendszerrel nem lehet az ifjuságot nevelni és több figyelmet kell fordítani a test edzésére.

Hadd aczélozza az ifjuság izmait, hadd növelje testi erejét, mert csak ennek segítségével lehet kitaró a létért való küzdelemben, csak ezzel fejthet ki ernyedetlen szorgalmat. Addig fejleszse erejét, míg nem érzi meg az élet nyomasztó, nehéz terheit. Addig örüljön az életnek, míg az rózsásan mosolyog reá, úgy is elég korán fog csalódni ebben a mosolyban.

Ne tegyük tönkre nemzetünk bimbóját, reménységét már kora taavaszi fakadásában, hanem ápoljuk benne az erőt, mert csak így nyerhet ép testben — ép lelket.

Séta Tapolczán.

(Folytatás)

Ebédhez ülünk. Mint előzékeny házigazda, egy kis gyümölcsössel is delectálok vendégemet. És ime, ha vendégem udvariassága nem tiltaná szerény asztalom megszólását, bizonyára megkérdezné, hol vettem a gyümölcsöt, ámde magamnak kellett igazolnom, hogy ügyetlen cselédem éretlen gyümölcsöt vett.

— De kérem, hiszen éretlen gyümölcsöt sehol sem szabad elárusítani! — Kérem, ezen ne tessék csodálkozni, népünk oly szegény ilyenkor nyáron, hogy iparkodik még az éretlen gyümölcsöt is értékesíteni, csak hogy pénzhez jusson.

Vendégem szeme kitéved az ablakon.

— Miféle csoportosulás? — Hát tetszik tudni, nemcsak az uraknak esik jól egy kis ebéd utáni alsós, hanem ifjaink is most kezdik ebéd utáni szórakozásukat, egy kis „csirozást”.

Elvezetem vendégemet egy délutáni sétára, de óh fátum, még ez sem lehet zavartalan, mert az utczasarkokon csoportosuló suhanczok folytonos kerülgetése, vagy szökőkut módjára eresztett bagóleve épen nem teszi azt kellemessé, mihez a szentelen megjegyzések és közmegebotránkozató trágár kifejezések is járulnak, arra kényszerítve, hogy vendégemet haza vezessem, hol kinyugodja a nap fáradalmait. És ime, én szerencsétlen vendéglátó, ki azzal köszöntöm őt, hogy „egészségére kívánom az éjszakai nyugodalmat”, — azzal fogad, hogy Tapolczán nem lehet nyugodni, azt majd máshol teszi, hanem nagyon szépen köszöni a szives vendéglátást, csak akkor fog ismét meglátogatni, ha tapolczai sétáját nálam ki is nyugodhatja.

— Hogy-hogy uram? — talán nem volt elég puha, kényelmes ágya?

— Nem, nem, hanem kérem a tapolczai ifjuság talán nem rendez jövőre olyan éjszakai harcászati gyakorlatot, mint most!

— Isten vele, a jövő viszontlátásig!

A gyümölcsfák terméketlensége.

Gyakran hallhatjuk azon panaszt, hogy a gyümölcsfák, daczára, hogy szépen és gyorsan fejlődnek, még sem hoznak gyümölcsöt, sőt gyakran megtörténik, hogy a vig tenyészeti fa virágzik is, de nem terem; — akkor itt a virágzás a hibás. Az ily meddő fákat át kell oltani. A keveset termő fákon pedig érvágással segíthetünk, ami abban áll, hogy a fa héját hosszában bevágjuk. Ha nem virágzanak fáink, daczára, hogy dúsan növekednek, úgy a baj már a talajban keresendő.

A terméketlenségnek vagy a talaj soványsága, vagy tulságos tápanyag tartalma lehet az okozója. Első esetben a talajt trágyázással javítjuk. A jövő évi termés biztosítása czéljából nyáron kell trágyázni, vigyázva azonban, hogy a jól érett istállótrágya ne érintse a fák gyökereit. Legjobb azt a fa koronájának irányában aláadni. Egyébként a rendes trágyázás ideje az ősz; csak az említett esetben trágyázunk nyáron. Vén fákat korona ifjítással teszünk termőképessé.

Ha a terméketlenségnek a talaj kövérsége az oka, amikor fáink dúsan hajtának ugyan, de termés még sem hoznak, akkor a talajt a korona irányában felássuk és néhány gyökérét elvágjuk. Ez a módszer a legbiztosabb. A legújabb módszer szerint a fák fiatal hajtásait júliusban megcsavarva visszahajtjuk, mi által a tartalék tápanyag a fa ágainak tövére szorítottatik, hol a termőbimbó képződését segíti elő.

Napsütötte, igen száraz lejtőkön, a víz hiánya is lehet a terméketlenség oka, főleg alma és körtefa ily helyen öntözés nélkül nem terem.

Végre azt sem szabad felednünk, különösen fiatalabb fáknál, hogy némely almafajta pl. a Masánczki vagy Pönyik csak 10-15 év múlva kezd teremni, az ily fajtáknál a termést türelemmel kell bevárni.

A gabonafélék megdülése elleni védekezés.

Egy tapasztalt német gazda írja, hogy a

trágyázás és vetés sűrűsége a gabona megdülésére nagy befolyással van és ennek bizonyosságául felemlíti, hogy a 90-es évek kezdetén egyik igen kövér talaju dülőjében erősen trágyázott burgonya után buzát vetett és mert félt, hogy az megdül, gyenge ammoniak-szuperfoszfát trágyázást adott alája. A buza véletlenül ritkán is vettetett és daczára a megdülésre kedvező időjárásnak, nem dült meg, de gyenge termést adott. A következő évben ugyancsak erősen trágyázott burgonya után ugyanezen dülő egy másik táblájában sűrűn vetette a buzát és az előző évhez hasonlóan ammoniak-szuperfoszfáttal trágyázta. Közvetlen szomszédai ugyanilyen talajban trágyázott burgonya után ritkábban vették a buzát és az ő vetése megdült, emezeké nem. Miután az állandó, mély művelés következtében a buza nála eléggé kifejlesztheti gyökereit és tavasszal hengerezve is lesz, a megdülés okát nem a talaj meglazulásában, hanem a szalma elhajlásában, tehát gyengeségében látja.

Ugyanezen évben a két szomszédos tábla közül, — melyek talaja igen buja volt — az egyiket erős foszforsav-trágyázással, kissé ritka vetéssel porosz morgenenként megdülés nélkül 18 q. árpát, a másikon pedig sűrűbb vetéssel csak 10 q-t. aratott és az utóbbi táblán az árpa erősen dült volt. Hogy a gabona esős években jobban megdül, mint különben, általánosan ismert tény és természetes is, mert a szalma bujábban nő, sejtzöveti lazábbak és kevésbé szilárdak. Ha az ilyen gabonát erős szél éri, a gabona úgy megdül, hogy nem képes többé felállni, de ha szárazabb az időjárás és erős eső verte le a gabonát, akkor az gyakran feláll.

A megdülést tehát ezek szerint elősegítik a mélyen gyökerező növények [különösen a lóhere és lóbab — azért, mert gyökérmardványaikkal az altalajt lazítják, ezen kívül előmozdítja azt a sűrű vetés és a tulerős nitrogéntrágyázás Ellensúlyozhatók a megdülést elősegítő tényezők erős foszforsav trágyázással, a nitrogéntrágyázás részbeni redukálásával, ritkább vetéssel — és amennyiben lehetséges az — erős szalmájú féleség termelésével.

H I R E K.

Vasuti engedelem meghosszabítása. A kereskedelemügyi miniszter Reé Jenő veszprémi és Szűcs Béla budapesti lakosoknak mint a tervezett balatonparti helyiérdekű vasut érdekeltje által megválasztott nagy vegrehajtó bizottság elnökeinek a győr-veszprém—dombovár helyiérdekű vasut Veszprém város állomásától Szent-Király-Szabadja, Vörösberény, Almádi, Balatonfüred, Aszófő, Akali, Szepezd, Révfülöp, Badacsony, Tördemicz és Gulács községek érintésével a tapolczai-keszthelyi helyiérdekű vasut Tapolcza állomásig vezetendő gőzmozdonyu helyiérdekű vasutvonalra az 1898. április 28-án kiadott és a villamos üzem alkalmazásának alapul vételével eszközendő tervezés megengedése mellett legutóbbi mult evi július hó 2-án meghosszabított előmunkálati engedelem érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabította.

Jégeső. Folyó hó 21-én a hajnali zivatar alkalmával záporosóval vegyes jégeső hullott, mely Nemes-Vita felől húzódtott a tapolczai északi határon át a Bakony irányába. A Balatonvidéki szőlőket a jégesőnek egyegy szórványos rétege, csak helylyel-közzel ha érte, kisebb területen okozott némi kárt. A szőlők legnagyobb része Szigliget és Szent György-hegyen érintetlenek maradtak.

Honvédségi lögyakorlatok. A Székesfehérvár-kerületi honvéd-parancsnokság alá tartozó ezredek Tapolcza vidékén tartják lögyakorlataikat. Folyó hó 22-én déltájban a 19. és 20-ik gyalogezredek érkeztek meg, mely alkalommal a főtéren a honvéd zenekar a Szózatot játszotta. Másnap az esti órákban a Szentháromság-téren térzene volt, ez alkalommal is hallottuk a Szózatot, Hymnuszt, Rákóczy indulót, úgy, hogy sok hallgatónak örömkönnny csillogott szemében. A katonaság nagyrésze az állami polgári fiúiskola, a róm. kath. és izr. elemi iskolában

van elhelyezve, a tiszt urak magán házakban vannak elszállásolva. A másik 2 ezred Diszelben, illetve Gyula-Kesziben táborozik.

A balatonfüredi Anna-bál. Balatonfüredi ősi hagyománya az Anna-bál, amelyet mindenkor a Dunántúli vármegyék előkelő közönsége látogatott. Természetes hogy az idén sem maradt el a fényes, de e mellett kedélyes mulatság. A bál napját Anna-napjáról augusztus 8-ára tették át. A védnök az idén is dr. Jankovich László gróf, Zalavármegye főispánja lesz. A rendezőségben három vármegye fiatalsága vesz részt s Bubicz Tivadar, zalavármegyei aljegyző fűrdőbiztos buzgólkodik, hogy a bál se fény, se látogatottság dolgában ne álljon hátrább az eddigieknél.

Elveszett tüzoltó szolgálati érem. A folyó hó 23-án este a pályaudvarhoz kivonult tüzoltóság egyik tagja szolgálati érmét elvesztette. Kéretik a megtaláló, hogy azt az egyesület főparancsnokának adja át.

Föltámadt katona. A 19-ik honvéd ezred egyik katonája leszált Tapolczán egy kutba és társai utána néztek, kiáltottak rá hiába volt, eltűnt a katona, mint a pára, köd előtte köd utána. Egyik-másik bajtársa már siratta is, mit ér a szép katona temetés, ha ilyen fiatalon kellett megválnia az élettől. Vagy egy félóra mulva nanog hallanak a kutból: „Huzzatok fel a vödörrel!“ A meg sem halt katona könnyen feltámadhatot, minthogy a dolog magyarázata az, hogy a baka gyerek a Tóth-féle kut barlang lejárataiban bujt el és így nemsokára több társa is leszált a barlang megszemlélésére.

Közigazgatási tanfolyam hallgatók internátusa. Szombathely város a kulturális haladásban mindig tiszteletre méltó helyet foglalt el. Ujabbán a szombathelyi közigazgatási tanfolyamnak, ezen igazán szépen fejlődő intézetnek hozott nagy áldozatot, a mi lehetővé teszi egy internátus felállítását. A tervek már a miniszteriumban vannak s mint értesülünk, a szombathelyi közigazgatási tanfolyam internátusa, hol a ssegényebb sorsu hallgatók ingyenes teljes ellátást nyernek, — a folyó tanévre megnyílik; a községi közigazgatás jövőd munkái ezen intézetben kényelmes otthont találnak.

Régiségleletek Veszprém. A veszprémmegyei muzeum Veszprém környékén nagyszabású ásatásokat folytat, amelyek során őskori urnatemetőt, Tót-Vázsony község határában pedig Dioklecián császár korabeli római temető emlékei kerültek a vármegyei muzeumba.

Megint egy csoda. Egy-egy vallási fanatizmusban szenvedő beteg ezer és ezer embert félre vezet. A boldogságos szűz ma itt holnap ott jelen meg a beteg agynak káprázatában. Most nem messze tőlünk, Somogy-megyében jelent meg újból a szűz anya képe, hogy intse a népet. Biedermann Rezső báró Szent Márton pusztajának közelében egy kis liget van. A ligetben egy kis forrás fakad. Ennek a tükrében látta meg először a boldogságos szűzet Kazány József 17 éves pásztorfiú. A szűz kiszált a vízből és egy mogyoró-bokron helyezkedett. Itt gyönyörködött benne Kazány József és ezóta minden nap déli 1 és 2 óra között ott találja a mogyoró-bokron a szűz anya alakját kék selyem ruhában. Kazány látományának csak hamar híre terjedt és ma már ezrivel zarándokol a nép a jelzett helyre. A nép közül eddig még senki sem látta a csodát. Minden ember félő hittel kéri Kazány Józsefet, mütassa meg neki is merre ül a boldogságos szűz. A mogyoró-bokor körül álló fákat és cserjéket a nép tele aggatta virágfüzérékkel és imádkozva várják, hogy a csoda előttük is megnyilatkozzék. A szent mártoni csoda a legnagyobb boszuságot az uradalmi kasznárnak szerzi, mert a seregestül tóduló tömeg alapos pusztítást végez a mezőkben. Valkó József kasznár a csendőrségnél jelentést tett erről, hogy a további zarándoklásnak vége szakadjon. Kazány József pásztorfiút orvosi megfigyelés alá veszik, mert a nép józanabbjai is azt tartják felőle, hogy megbolondult.

Halál fürdés közben. Szalay Alfréd, csizterczita rendi perjel, aranyimés áldozár f.

hó 18-án délután Fonyódon, midőn fürdés közben a víz alá bukott szélhűdés érte és azonnal meghalt. A megboldogult, ki a csizterczita rendnek egyik legérdemesebb tagja volt, 80 évet élt, melyből 61 évet töltött a csiztercziták rndjében.

Egy új érdekes magyar találmány fontos változásra van hivatva a fűtés terén. A használatos mindkét fajta kályhának, a vaskályhának, mint a cserépkályhának ugyanis előnyei mellett megvannak a maguk hátrányai is. Tudjuk, hogy a vaskályhák mint jó hővezetők, gyorsan átmelegsznek, de ép oly gyorsan ki is hűlnek. Viszont az elegánsabb cserépkályhák tovább tartják a meleget, de végtelenül lassan melegsznek át. Bármilyen kályhát veszünk tehát, mindegyiknek oly nagy hátrányai vannak, hogy a velük való fűtést teljesen czélszerűnek nem mondhatjuk. Az említett hátrányoknak természetes következménye, hogy tulsok tüzelőanyagot fogyasztunk, a fűtés tehát czélszerűtlen és költséges. A Puchler és Társa temesvári czég által feltalált és szabadalmazott kályha szerkezete megszünteti e hiányokat a következő ötletes módon: a kályha külső burkja cserépből készült, belsejében azonban elmésen konstruált vasbetét van elhelyezve. A vasbetét gyorsan melegszik át, és úgy mint a vaskályha, a cserépburok pedig tartja a meleget ép úgy mint az eddigi cserépkályha. A hő pedig a kályhán alkalmazott perforált agyabetételeken át, szabályozva és egyenletesen áramlik ki. A szoba tehát gyorsan átmelegszik, hőmérséklete pedig állandó és egyenletes marad, a mi egyaránt kellemes és egészséges is. De ezenfelül a Puchler és Társa-féle szabadalmazott gyorsmelegítő kályha olcsó is, mert olcsóvá válik a fűtőanyagban való tetemes megtakarítás és ez által, hogy javítások szüksége teljesen ki van zárva. — Ajánlható e kályha építészek, háztulajdonosok, intézetek és magánosok figyelmébe, nem különben megjegyezzük, hogy bármely már használatban levő cserépkályhát e szabadalommal olcsón gyorsmelegítővé lehet átalakítani. — praktikus és takarékos ember kellő idővel előbbre gondoskodik a későbbi szükségletéről és ezért csak mindenkinek csak ajánlható, hogy most gondoskodjon gyorsmelegítő olcsón fűtő kályháról, ha majd a zord téli időben nem nagy kiadással, akar kellemes otthont.

Gyilkos asszony. L.-Tomajt véres esemény tartja izgatottságban. Molnár nevű csordás rokonánál, özv Molnárnénál vett egy kis hordó bort a holnapután leendő bucsura. Szombat reggel akarta azt átvenni, eközben szóváltásba keveredtek. Özv Molnárné fejszét ragadott és a csordást úgy fejbe vágta, hogy az ott szörnyet halt. Még több vágást is ejtett rajt a, nehogy esetleg még életben maradjon. Az erélyes község-bíró a gyilkost rögtön elzáratta, és csendőrségért küldött, hogy a gyilkos asszonyt Tapolczára hozzák, hol a vizsgálato ellene megindítsák.

Nyilvános köszönet.

A tapolczai polgári fiúiskola néhány növendéke színelőadást rendezett és ennek jóvődetmát 16 koronát a kórház-alap javára adta. Fogadja a rendezőség ezért köszönetemet.

Glazer Sándor

k. bíró.

Az igen tisztelt gazdaközönség b. tudomására hozom, hogy műtrágya szükségleteit őszi vetések alá irodámban mielőbb előjegyezni sziveskedjék, ne hogy annak szállításában fennakadás legyen.

Kitünő tisztelettel

SCHWARZ EMIL

mint a Hungária Műtrágya-gyár r. t., ügyszintén a Csehországi Thomas művek Balatonvidéki kizárólagos eladási helye.

Vasuti menetrend.

Tapolczáról indul Zala-Egerszeg Kis-Czell-felé		4 óra 42 p. reggel	
„ Kis-Czell Győr Budapest Bécs „	9 „ 28 „	„ délelőtt	
„ „ Győr Budapest Bécs „	5 „ 14 „	„ délután	
„ „ Keszthely-felé	4 „ 36 „	„ reggel	
„ „ „	9 „ 40 „	„ délelőtt	
„ „ „	5 „ 36 „	„ délután	
Tapolczára érkezik Budapest-Bécs és Győr és Kis-Czell felől		9 óra 25 p. delelőtt	
Bpest Bécs Győr „	5 „ 10 „	„ délután	
Zala-Egerszeg „	9 „ 31 „	„ este	
Keszthely-felé	9 „ 13 „	„ délelőtt	
„ „	4 „ 54 „	„ délután	
„ „	9 „ 22 „	„ este	

APRÓ HIRDETÉSEK.

SZŐLŐBIRTOKOSOK figyelmébe ajánlom állandóan nagy választéku raktáromat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.: permetező, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó nagy raktárt tartok mindennemű mezőgazdasági gépekből.

PAUK VILMOS
vaskereskedese Tapolcza.

STIGLITZ ÁRMÍN
óras- és aranyműves
Tapolcza.

Pontos munkával jó és olcsó áruval szolgálni, ez az elve az elismert legjobb és legrégebb óras- és aranyművesnek:

Stiglitz Ármín.

Két szobával konyha, kamra, padlással bíró lakás kerestetik, lehetőleg külön udvarral és kuttal az udvaron.

Ajánlatokat „építész“ jelige alatt, e lap kiadóhivatala továbbit.

BÓDAY SÁNDOR épület- és butor-asztalos Tapolczán, keszi-utcza. Ajánlja ujonnan berendezett butor-raktárát egy a legfinomabb, mint az olcsóbb fajta butorokból. Nagy raktár kész koporsókból. Elfogad minden féle épület- és butor-asztalos munkát, úgy szintén javításokat a legjutányosabb árban.

FÜLÖP GÉZA

kádár Tapolczán.

Elvállal jutányos árak mellett szakmájába vágó munkákat: hordókat, kádakat, úgy egyéb pincze-eszközöket. Állandóan raktárt tart ezen cikkekben.

Javításokat jutányosan elfogad.

Ház eladás.

Tapolczán, Baum Károly-féle, volt kerületi állatorvos tulajdonát képező 361 sz. ház három lakó részére, istálló,

kocsi-szin és nagy kerttel együtt szabakézből eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: **Gyarmaty Lajosnál** Keszthelyen. 22-26.

Eladó hintók.

Egy Kölber-féle olajtengelyes födeles phäiton, és 1 Kölber-féle olajtengelyes fedeles hajtó hintó négyes fogathoz is alkalmazható, jutányos áron eladó.

A kocsk Vasárnap délelőtt tekintethetők meg

Weiler Kálmánnál
Tapolczán.

Pianinó jó karban eladó, esetleg bérbe is vehető.

Stephaneck János
kántortartó urnál, Tapolczán.

Néhai Szabó Dénes ujjabbik házában egy **udvari lakás** minden órán kiadó.

Esetleg óktóber 1-ére.

Bővebbet levélileg

Dienes István
járásbírónál Kapuvár, Sopron megye.

PREISZ MANÓ

szobafestő és mázólo
Tapolczán.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, ugymint szobafestést, mázólast, tapétázást, aranyozást és czimfestést.

HIRDETÉSEK.

Meghívó

A talián-dörögdi fogyasztási szövetkezet **folyó évi augusztus hó 9-én d. u. 3 órakor** alulirt elnök házában tartja újból kitűzött közgyűlését, melyre a szövetkezet tagjai meghívotnak.

Talián-Dörögdi, 1903. július 22-én.

Inkler István
elnök.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és zárszámadások előterjesztése.
 2. A felügyelő bizottság jelentése s ennek érdemében hozandó határozat a felügyelő bizottság felmentése tárgyában.
 3. Az 1901. évi mérleg megállapítása és ennek érdemében hozandó határozat.
 4. Az 1901. évi nyereség hovaforrásának tárgyalása és megállapítása.
 5. A szövetkezet feloszlásának tárgyalása és elhatározása.
 6. A felszámoló bizottság megválasztása, és illetve felszámoló kirendelése.
 7. Egyéb indítványok tárgyalása az alapszabályoknak megfelelőleg.
- A mérleg és zárszámadások a szövetkezet elnökénél az érdekeltek által bármikor betekintheők.
- A tagok száma 164, a részjegyek száma 690.

3372. szám 1903. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a

tapolczai takarékpénztár végrehajthatónak Ifj. Barka Péter és neje Illés Teréz lesencze-tomaji lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében 700 korona iránt a végrehajtási árverés a tapolczai királyi járásbíró területén Lesencze-Tomaj községben fekvő 1. a lesencze-tomaji 143. sz. tjkvben I. 861. hrsz. alatt Ifju Barka Péter tulajdonánál felvett szántóföldre a kenderszerben 50 korona 2. ugyanott ugyanannak tulajdonánál felvett II. 890. hrsz. szántóföldre a kenderszerben 36 korona 3. ugyanott ugyanannak tulajdonánál felvett III. 796. hrsz. 1500 korona agrárkölcsonnel terhelt szántföldre a felső mezőn 112 korona 4. a lesencze-tomaji 571. sz. tjkvben I. 129/a/2 hrsz. alatt Barka Péter és neje Illés Teréz tulajdonánál felvett házra 74. sz. alatt udvarral 902 korona 5. a lesencze-tomaji 278. sz. tjkvben f 1032/b. hrsz. alatt Ifju Barka Péter tulajdonánál felvett szőlőre és pinczére a lesencze-tomaji hegyen 370 koronában ezennel megálapított kikiáltási árban elrendeltetett és a megjelölt ingatlanok az 1903. évi szeptember hó 1-ső napjának délelőtt 10 órájkor Lesencze-Tomaj községében tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladotnak.

Az árvezni szándékozók kötelek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez bánatpénzképen letenni, avagy annak a bíróságnál való előleges elhelyezését igazoló elismervényt átszolgáltatni. Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi

hatóságnál és Lesencze-Tomaj községeljáróságánál megtekinthetők.

Tapolczán, 1903. évi június hó 5. napján. A királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Pap, királyi járásbíró

SZENT-ANNA

Maláta-likőr a legjobb és legolcsóbb sebb üdítő ital, kellemes ízű és zamatu. Egy pala zk 2 kor. 30 fill.

Maláta-keserü kiváló gyógyoroszító, turistáknak és vadászoknak kedvenc és nélkülözhetetlen itala Egy palaczk 2 kor 30 fill.

Maláta-brandy elsőrendü erősítő férfi-ital. Egy palaczk 3 kor. 75 fill. 2. — kor., — 95 fill.

Maláta rum tiszta jamaikai rummal van készítve, teahez a legjobb rum. Egy palaczk 2 30, 2 10, 1 80 kor.

Maláta-cakes kitünő táp és teasütemény, elsőrendü tanárok és orvosok ajánlják. Nagy doboz 2. — kor., kis doboz — 50 fill.

Fenti készítmények mind tiszta malátából készülnek, kitünő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban fölülmulnak minden ilyenü gyártmányt. Kapható csaki eredeti csomagolásban, Tapolczán.

POPPER GYULA
fűszerkereskedésben.
1-4

Gép és malomtulajdonosok figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a n. t. gép és malomtulajdonos urakat, hogy egy elsőrendü gépszij-gyár képviselőjét átvettem, és nagy raktárt tartok minden a **gép és malomberendezéshez szükséges gépszijjakkól** a legkitünőbb minőségben, melyre sem a víznek sem a gőznek semmi kártékony hatása nincsen, úgy 4-5-ször annyi ideig kibírják a használatot, mint a más gyárban készültek.

Egyidejűleg ajánlom a n. é. közönségnek dusan felszerelt **vas-és gépraktáromat**, hol minden e szakmába tartozó cikkek u. m. épület és butorvasalások, konyhaberendezések, takaréktűzhelyek, takaréktűzhely alkatrészek, öntött és lemezkalyhák, vasbutor és gumicsövek ugyszintén borfejítőgépek, borsajtólók, austria permetezők, porozók, kénegezők, varrógépek havi részletfizetésre is kaphatók jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Erdélyi Pál

vaskereskedése és gépraktára

Tapolcza, (Fötér Leszner Ferencz-féle ház)

3-10

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

Jobb, legkiadósabb s ennél fogva tapadósebb szappan. — Minden rész alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!

Rum, Cognac, Szilvorium,

likőrök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{8}$ sőt $\frac{1}{4}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, úgy eleendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger
féle„Viktória”
tyukszem
kenőccsel

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve Kapható feltalálónál;

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

Romlott borokat

dohos, penész vagy hordóizüeket és szaguakat
azonnal

és feltétlenül megjavít a

BONORAL

mely teljesen iz és szagnélküli folyadék s a bornak idegen izt nem ad.

A BONORAL

ugy hat, mint valami derítő szer: a kellemetlen dohos izt tartalmazó alkotórészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja úgy, hogy egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól elválasztható

Hatása biztos!

Ára egy hektóra 3 kor., öt hektóra 14 kor.

használati utasítással együtt

Kapható:

Erdős Jenő

gyógyszerésznél. Egerben (Hevesmegye.)
22-24

Ne vegyen

Cimbalmot vagy Hármoniumot,
míg**Reményi Mihály**

mű-hangszerész

legújabb képes árjegyzékét
át nem olvasta, mely ingyen
és bérmentve küldetik

Budapestről

Király-utca, 44 I sz.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{4}$ palaczk 5 korona $\frac{1}{2}$ palaczk 260
10 palaczk rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Tapolczán.

POPPER GYULA fűszerkereskedésben;

nagybani eladás a vidék részére

SÄTTLER JÓZSEFNÉL Nagykanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgálati intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgálati intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

**BRÁZAY KÁLMÁN
SŐSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.**

NAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR.

KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR.

Használati utasítás
minden üveghez
mellékelve van.

Jorgo János

órás gyári raktár Wien III 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelézolap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rásvadás teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenmü zsebórába új rugó helyezése 40 kr.
Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nickeltokban 36 órai járással 2 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst panczellánc 15 gr. 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedél 5
7988. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjek nevemre és házsámomra 75 B. pontosan figyelni.

SCHOTTOLA ERNŐ
BUDAPEST. VI., FONCIÉRE PALOTA
ajánlja dus raktárát szab. Kosinszky-féle „Egyszerűség” szénkénevezők. saját szabadalmu „Uránia” permetezők lelyitható szélkazánnal, kénporfűvők, szőlő-pinczegazdasági gépek és eszközökben. Amerikai juhnyíró-olló gép.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Uránnyomás filos
ALAPÍTÁTOTT 1872.